CINEMA TRUFFAUT
Ajuntament de Girona
C/ Nou del teatre, 16
17004 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.girona.cat
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

EUROPA CINEMAS

EL AGUA
Espanya, 2022
Direcció: Elena López Riera
Guió: Philippe Azoury, Elena López Riera
Intèrprets: Luna Pamiés, Bárbara Lennie, Nieve de Medina, Alberto Olmo
Durada: 105 min
Gènere: drama
Idioma: castellà
Data d'estrena: 04/11/2022

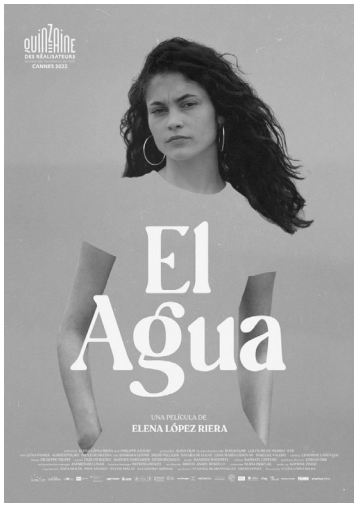

Llegendes sota la pluja

En aparença, *El agua* es pot inscriure en el marc d'un cert cinema actual que pretén establir ponts amb un univers rural. Un cinema que torna al lloc originari de les directores i el rescata com si fos el paradís perdut. Des d'aquesta perspectiva, la pel·lícula d'Elena López Riera no estaria gaire lluny d'*Alcarràs* de Carla Simón. Estem en un univers agrari de gran riquesa -l'horta d'Oriola, la zona de la franja entre Catalunya i Aragó-, marcat per la collita -llimones a *El agua*, préssecs a *Alcarràs*-, i se'ns proposa una rígida descripció de la família amb les seves estructures. Mentre que Carla Simón es manté fidel a cert realisme dramàtic per mostrar des de la ficció el reflex documental d'un món en extinció, a El agua hi ha un cert desig de pervertir aquest realisme que serveix de base al relat i que estableix el marc referencial de la història. Tot i això, Elena López Riera trenca amb aquesta forma estilística introduint una visió singular de la família de l'adolescent protagonista, a llarg de tota la pel·lícula hi ha una clara consciència de la convivència entre allò actual i allò ancestral, entre el món físic concret i l'univers del mite.

La por als efectes de les riuades, la DANA -Depressió Aïllada en Nivells Alts- que en diferents ocasions ha inundat la Vega del Segura, està molt present, però per damunt la por hi ha la llegenda. Les veïnes d'Oriola es dirigeixen directament a càmera i no només parlen de la por de noves inundacions, sinó que evoquen un passat marcat per les velles creences relacionades amb les santes del lloc, les desaparicions d'altres dones i bressol d'una sèrie de supersticions que acaben certificant que en abordar el mite acabem desplaçant-nos fins a un territori de fantasmes. El poder de l'aigua fa que a cada riuada desaparegui una dona del lloc, les dones ens diuen que el riu se n'enamora i les desitja fins a apoderar-se de les seves vides.

Aquest territori simbòlic ple de relats mítics crea una poètica especial que no para de dialogar amb el món real. L'Anna té disset anys i amb les amigues parla de la necessitat d'escapar de les fronteres el seu petit món. A casa d'Ana només hi viuen dones, la seva mare que manté relacions amb un francès que s'ha instal·lat a la zona i amb la seva àvia que coneix tots els secrets del passat. A la vida d'Anna és molt present la història de les dones a qui se la va emportar el corrent, de les desaparegudes de les quals el riu es va enamorar. Anna coneix totes aquestes supersticions gràcies a la seva àvia i parla amb ella d'antigues històries, però juntes també parlen del mal amor. Ana coneix José i la pel·lícula d'Elena López Riera esdevé també la història d'un primer amor.

Si abandonem el territori de la ficció i mirem les hemeroteques veurem que l'aigua va arribar a Oriola a inicis del mes de setembre del 2019. Elena López Riera utilitza una sèrie d'impressionants imatges documentals de la riuada i les introdueix a l'univers de la ficció. La relació que acaba establint entre document i llegenda acaba sent l'eix més important perquè la pel·lícula desemboqui en una misteriosa poètica, perquè sorgeixi de les seves imatges una bellesa estranya basada en la peculiar simbiosi entre la mirada realista i el procés de transgressió d'aquesta mirada. *El agua* ens descriu l'essencialitat un món rural i expandeix la crònica d'aquest món cap a una mena de cosmologia tel·lúrica en què les imatges documentals transformen els límits de la ficció.

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona